KAMMARRÄTTEN I JÖNKÖPING

DOM

2016-04-29
Meddelad i Jönköping

Mål nr 3391-15

KLAGANDE
Försäkringskassan
Processjuridiska enheten, Stockholm
103 51 Stockholm

MOTPART
[redacted]

Vårdnadshavare:
[redacted] och [redacted]

Ombud: Nancy Ganic Murtic
Vivida Assistans AB
Box 1814
701 18 Örebro

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE
Förvaltningsrätten i Linköpings dom den 13 november 2015 i mål nr 5125-14, se bilaga A

SAKEN
Assistansersättning

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom och fastställer Försäkringskassans beslut.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2203	Slottsgatan 5	036-15 68 00 (vx)	036-16 19 68	måndag – fredag
550 02 Jönköping		**E-post**: kammarrattenijonkoping@dom.se		08:00-16:00
		www.kammarrattenijonkoping.domstol.se		

YRKANDEN M.M.

Försäkringskassan yrkar att kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom och fastställer Försäkringskassans beslut. Till stöd för sin talan anför Försäkringskassan bl.a. följande. Förvaltningsrätten tolkar föreskrifterna så att kravet på att lämna in anställningsavtal ska gälla när den utökade assistansen utförs av en annan person än den tidigare anställda assistenten. Försäkringskassan gör en annan tolkning av föreskrifterna. Även om den utökade assistansen utförs av tidigare anställda assistenter speglar deras avtal inte anställningsgraden på ett korrekt sätt. Tankarna bakom regleringen är att Försäkringskassan ska vara försäkrad att det funnits assistenter som kunnat utföra arbete de timmar för vilka ersättning begärs i efterhand. Det visar att anställningsgraden är relevant.

[redacted] motsätter sig ändring av förvaltningsrättens dom. Han anför detsamma som i förvaltningsrätten.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten har redogjort för 13 § andra stycket Riksförsäkringsverkets föreskrifter om assistansersättning (RFFS 1993:24).

Av förarbetena till aktuella bestämmelser (prop. 2012/13:1 s. 231 f.) framgår att syftet bakom införandet av den nya regleringen var att stärka Försäkringskassans kontrollmöjligheter för assistans som utförs under handläggningstiden. Med hänsyn till detta och ordalydelsen av 13 § andra stycket RFFS 1993:24 finner kammarrätten att det vid tillämpningen av föreskrifterna inte finns anledning att skilja mellan den situationen att ny assistent anställs för den utökade tiden och den situationen att utökningen utförs av sedan tidigare anställda assistenter. Som Försäkringskassan anfört måste det därför inom föreskriven tid lämnas in handlingar som styrker att assistenterna är anställda för att utbetalning ska kunna ske.

KAMMARRÄTTEN I JÖNKÖPING **DOM**

Mål nr 3391-15

[redacted] har gjort gällande att det redan är styrkt att de personliga assistenterna var anställda genom de anställningsavtal som Försäkringskassan hade sedan tidigare. Av rättstillämpningen (se Kammarrätten i Stockholms dom den 10 september 2009 i mål nr 1058-09) framgår att det bl.a. krävs att ett anställningsavtal ska innehålla en överenskommelse om arbetets omfattning för att ersättningsgill assistans ska anses ha uppkommit. Någon sådan uppgift fanns inte i de avtal som Försäkringskassan hade sedan tidigare. Anställningen har därmed styrkts först när tilläggsavtalen kom in till Försäkringskassan den 3 och 4 februari 2014. Överklagandet ska således bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 4).

Kammarrättsråden Bodil Stelzer (ordförande) och Evalotta Grip samt tf. kammarrättsassessorn Olle Molin (referent) har deltagit i avgörandet.

Föredragande: Johan Åkerhed

FÖRVALTNINGSRÄTTEN I LINKÖPING
Enhet 2
Domare 2:9

DOM
2015-11-13
Meddelad i Linköping

Mål nr
5125-14

KLAGANDE
[redacted]

Vårdnadshavare: [redacted]

Vårdnadshavare: [redacted]

Ombud: Nancy Ganic Murtic
c/o Vivida Assistans AB
Box 1814
107 23 Örebro

MOTPART
Försäkringskassan
Processjuridiska enheten, Stockholm
103 51 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT
Försäkringskassans beslut 2014-05-06, diarienr 014602-2014, **se bilaga 1**

SAKEN
Assistansersättning

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten förklarar [redacted] berättigad till ytterligare assistansersättning för perioden augusti 2013 – januari 2014 och överlämnar till Försäkringskassan att bestämma antalet timmar.

Postadress Box 406 581 04 Linköping
Besöksadress Brigadgatan 3
Telefon 013-25 11 00
Telefax 013-25 11 40
E-post: forvaltningsrattenilinkoping@dom.se
Expeditionstid måndag – fredag 08:00-16:00

YRKANDEN M.M.

Försäkringskassan beslutade att [redacted] inte får assistansersättning för 144 timmar för perioden augusti 2013 – januari 2014, …..... **se bilaga 1**.

Vid omprövningen vidhöll Försäkringskassan beslutet.

[redacted] begär att få retroaktiv ersättning för 144 timmars utförd assistans och anför bl.a. följande. Sakfrågan gäller inte om handlingar kommit in i rätt tid, utan om Försäkringskassan över huvud taget behöver tilläggsavtal. Han anser inte att han ska behöva styrka det som redan är styrkt, nämligen att [redacted] och [redacted] är anställda av Vivida och har anställningsavtal. I 51 kap. 7 § socialförsäkringsbalken anges följande.

Assistansersättning får inte lämnas för längre tid tillbaka än en månad före den månad när ansökan gjorts eller det kommit in en anmälan från kommunen att det kan antas att den enskilde har rätt till assistansersättning. Assistansersättning som avser assistans som utförs innan beslut har fattats i ett ärende lämnas endast om den enskilde månadsvis under handläggningstiden redovisar till Försäkringskassan att assistansen utförs i enlighet med kraven och förutsättningarna i denna balk.

I SoU 2012:6 s. 357 och s 367 anges följande.

För att kontroll ska kunna ske krävs att Försäkringskassan får in de uppgifter om assistenterna som framgår av villkoren, i första hand namn, personnummer och adress. Det bör åvila den som ansvarar för assistansen - assistansanordnaren men också brukare som själva anställer sina assistenter – att utan anmodan lämna dessa uppgifter.

…

Den som ansöker om assistansersättning eller förhöjd sådan ersättning och i avvaktan på beslut anlitar någon anställd att utföra assistansen bör därför

vara skyldig att dels i samband med ansökan till Försäkringskassan ge in anställningsavtal för assistenten och lämna erforderliga uppgifter om denna person (se 12:5), dels löpande redovisa den assistans som utförts på samma sätt som redan beviljad assistans.

[redacted] och [redacted] har kontinuerligt och under utredningens gång skickat in tidrapporter för utförd assistans. Med hänsyn till detta saknar Försäkringskassan skäl att ifrågasätta att assistansen faktiskt har utförts.

Försäkringskassan anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

I 13 § andra stycket Riksförsäkringsverkets föreskrifter (RFFS 1993:24) anges följande. *När en enskild köper assistans av en assistansanordnare gäller följande när assistans börjar utföras innan beslut om assistansersättning har fattats. Den enskilde ska vid ny ansökan lämna in avtal med assistansanordnaren samt, vid ny ansökan eller ansökan om fler timmar, lämna in handlingar som styrker att assistenter är anställda.*

Assistansen till [redacted] lämnades av [redacted] och [redacted] De har även lämnat den utökade assistansen som [redacted] hade ansökt om. Det som kom in till Försäkringskassan i början av februari 2014 var anställningsavtal för [redacted] och [redacted] daterade den 26 oktober 2009. Tilläggsavtalet för [redacted] synes även vara av nyssnämnda datum och anger att det rör sig om en timanställning. Tilläggsavtalet för [redacted] är daterat den 1 september 2010 och där anges att arbetstiden är 100 %.

Såvitt kan förstås har Försäkringskassan inte beviljat assistansersättning för alla begärda timmar under augusti – november 2013 på grund av att det

saknades avtal om utökad arbetstid för [redacted] och [redacted]

Förvaltningsrätten tolkar reglerna så att det krävs att det styrks att det finns assistenter anställda genom anställningsavtal som utvisar assistentens namn, personnummer och adress. Om det gäller en ansökan om fler assistanstimmar och den utökade assistansen utförs av en annan person än de tidigare anställda assistenterna gäller kravet den nyanställde. Förvaltningsrätten anser att något krav på ytterligare uppgifter inte kan ställas om den utökade assistansen utförs av en redan anställd assistent. Försäkringskassan har således inte haft fog fört att begränsa assistansersättningen på det sätt som skett för augusti – november 2013. Då det finns möjlighet att variera antalet assistanstimmar för månaderna inom sexmånadersperioden får Försäkringskassan ta ställning till om fler timmar kan ersättas för de sista två månaderna.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 3104/1D).

Raimo Gustavsson
rådman

I avgörandet har deltagit nämndemännen Gudrun Eklund, Bengt Lennhammar och Leif Tollén.

Försäkringskassan

LFC Visby-Norrköping
Jenny Pergelius, 010 – 114 54 70

140212694198_2014-0007999821 1 (4)

Datum
2014-03-11

Personnummer
[redacted]

Vivida Assistans
Nancy Ganic
BOX 1814
701 18 Örebro

[redacted]

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING
omare 2:9

INKOM: 2015-10-20
MÅLNR: 5125-14
AKTBIL: 9

Assistansersättning

Beslut

Försäkringskassan beslutar att du inte får assistansersättning för 144 timmar under perioden augusti 2013 till januari 2014. Men du får assistansersättning för 1606 timmar under perioden augusti 2013 till januari 2014.

Beskrivning av ärendet

Beslut om förhöjning av timmar från och med augusti 2013 fattades 10 januari 2014. Retroaktiv utbetalning yrkas för perioden augusti till december 2013.

Information om regeländringar från och med 1 juli 2013 som bland annat gällde retroaktiv utbetalning skickades ut från Försäkringskassan till alla assistansbolag innan ändingen genomfördes. Information om regler kring retroaktiv utbetalning skickades till dig (vårdnadshavare samt ombud Nancy Ganic) 15 november, direkt när Försäkringskassan fick kännedom om att du avsåg att söka retroaktiv utbetalning. Information om regler kring retroaktiv utbetalning har även skickats igen 27 januari 2014 till ombud Nancy Ganic samt att dialog har förts över telefon.

Tidrapporter och räkningar med utförda timmar har kommit in kontinuerligt under perioden. Tilläggsavtal till anställningsavtal som innehåller uppgifter som krävs för att ha rätt till retroaktiv utbetalning kom in till Försäkringskassa 3 och 4 februari 2014.

Försäkringskassans motivering

Villkor för assistansersättning

Retroaktiv utbetalning kan betalas ut efter beslut om fler timmar under förutsättning att du fram till dess har:

- Redovisat alla timmarna på räkningen (blanketten *Räkning – assistansersättning* (3057).
- Skickat in tidsredovisningar för de timmarna.

LFC Visby-Norrköping
Jenny Pergelius, 010 – 114 54 70

Datum
2014-03-11

Personnummer
[redacted]

- Skickat in handlingar som styrker att det finns assistenter anställda för de timmar som du nu har sökt för. Det kan vara till exempel ett anställningsavtal.

Försäkringskassan ska ha fått räkningarna, tidsredovisningarna och avtalen senast den 5:e två månader efter den månad som redovisningen gäller. Till exempel ska assistans som utförts i januari redovisas senast den 5:e mars. Om man inte lämnar ett komplett underlag i tid kan man inte få någon ersättning.

Därför kan du inte få assistansersättning

Försäkringskassan har granskat den redovisning som du har skickat in för augusti 2013 till januari 2014. Tilläggsavtal om anställning kom in till Försäkringskassan den 3 och 4 februari 2014. Eftersom du inte skickade in uppgifterna i tid kan du inte få ersättning för alla assistanstimmar som du har begärt.

Uträkning för godtagen ersättning

Månad	Timmar enligt räkning	Godtagna timmar
Augusti 2013	264	246
September 2013	298	246
Oktober 2013	270	246
November 2013	230	246
December 2013	371	311
Januari 2014	317	311
Totalt	1750	1606

För perioden augusti till november 2013 kan retroaktiv utbetalning inte beviljas med anledning av att de handlingar om anställning som krävs inte kommit in till Försäkringskassan i rätt tid. Godtagna timmar för de månaderna kvarstår vid 246 timmar per månad.

För december 2013 godtas retroaktiv utbetalning eftersom de handlingar om anställning som krävs kommit in till Försäkringskassan i rätt tid.

Från och med januari 2014 gäller det nya beslutet och därmed gäller ordinarie utbetalning som gjorts för 311 timmar.

Totalt för slutavräkningsperioden godtas 1606 timmar. Pengarna justeras vid mars månads utbetalning.

LFC Visby-Norrköping
Jenny Pergelius, 010 – 114 54 70

Datum
2014-03-11

Personnummer
[redacted]

Bestämmelser beslutet grundar sig på

Det här beslutet grundas på följande bestämmelser:

- 51 kap. 7 § socialförsäkringsbalken samt 13 § Riksförsäkringsverkets föreskrifter (RFFS 1993:24) om assistansersättning

Du hittar bestämmelserna på www.forsakringskassan.se. Klicka på *Om Försäkringskassan* och sedan på *Lagar och regler*.

Du kan begära att Försäkringskassan omprövar beslutet om du tycker att det är fel. Du hittar mer information om det och även annan viktig information i slutet av det här brevet.

Försäkringskassan

Jenny Pergelius

Du kan begära att beslutet omprövas

Om du tycker att det här beslutet är fel kan du begära att Försäkringskassan omprövar det. I så fall ska du skicka ett brev till Försäkringskassan. Brevet måste komma in inom två månader från den dag du tagit del av beslutet.

Brevet ska innehålla följande uppgifter:

- Vilket beslut som du vill ska omprövas
- Hur och varför du vill att beslutet ska ändras
- Ditt namn, personnummer, adress och telefonnummer

Om du anlitar ett ombud måste det finnas en fullmakt.
Begäran om omprövning skickas till Försäkringskassan, OMP – Assistansersättning, Box 3303, 600 03 Norrköping.

Information

Anmäl förändringar

Du måste anmäla till Försäkringskassan om något händer som kan påverka din rätt till assistansersättning. Det kan till exempel vara om:

- Du behöver mindre assistans.
- Du får något annat stöd, till exempel stöd från kommunen eller landstinget.
- Du flyttar till gruppbostad eller vårdas på sjukhus.
- Du reser utomlands och det påverkar hur dina assistenter arbetar.

SVERIGES DOMSTOLAR

Bilaga

HUR MAN ÖVERKLAGAR – PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom två månader** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

Sista dagen för överklagande är i regel den dag som genom sitt tal i månaden motsvarar den dag Ni fick del av beslutet. Om Ni fick del av förvaltningsrättens beslut t.ex. den 30 juni måste skrivelsen med överklagande ha kommit in senast den 30 augusti. Om Ni fick del av beslutet en dag med ett tal i månaden som inte finns i slutmånaden löper tiden i stället ut på slutmånadens sista dag. Om Ni fick del av beslutet t.ex. den 31 juli måste skrivelsen med överklagande ha kommit in senast den 30 september.

Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

DV 3104/1 D • 2013-06 • Producerat av Domstolsverket

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom två månader* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

För en enskild klagande är sista dagen för överklagande två månader från den dag då han/hon fick del av kammarrättens beslut. Om klaganden fick del av kammarrättens beslut t.ex. den 30 juni måste skrivelsen med överklagande ha kommit in senast den 30 augusti. Om klaganden fick del av beslutet t.ex. den 31 juli, som inte har någon motsvarighet två månader senare, löper tiden i stället ut på slutmånadens sista dag, dvs. i det här exemplet den 30 september. Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.